

Adı ve Soyadı	Baba adı	Verildiği okul
TOKAT VALİLİĞİ		
Tokat Ortaokulu	Oğuz Yalçın Aksu	İbrahim
Zile Ortaokulu	Turan Ülker	Ahmet
	Gültekin Özdeğer	Mustafa
	İrfan Çıkla	Murat
	A. Lütfi Akcan	M. Nurettin
	S. Naci Peksoy	Aziz
	Alâattin Tılıç	Ö. Lütfi
Niksar Ortaokulu	Ahmet Aksoy	Besim
	Hüsamettin Evirgen	Sabri
	Nurettin Ulusu	Salih
TRABZON VALİLİĞİ		
Trabzon Lisesi	Kazanan yok	
Akcaabat Ortaokulu	Kazanan yok	
URFA VALİLİĞİ		
Urfa Ortaokulu	Yaşar Yalçın	Tevfik
	Rıfat Çalık	M. Emin
Siverek Ortaokulu	Kazanan yok	
VAN VALİLİĞİ		
Van Lisesi	Kazanan yok	
YOZGAT VALİLİĞİ		
Yozgat Lisesi	A. Şahap Yalçın	A. Yaşar
	İbrahim Gürdal	M. Resat
Boğazhyan Ortaokulu	Hüseyin Kozan	Fıfat
ZONGULDAK VALİLİĞİ		
Zonguldak Lisesi	Sevim Eren	Fevzi
Bartın Ortaokulu	Mustafa Gedik	Mustafa
Ereğli Ortaokulu (Karadeniz)	Hüseyin Akdere	Mustafa
CÜMÜLCİNE KONSOLOSLUĞU		
	İsmail Mehmet	Mehmet
	Raif Mehmet	Mehmet
	Julide Otmanlı	Fehmi
	Mehmet Hakkı	Hakkı
	Nihal Bayram	Bayram
	Sami Mustafa	Mustafa
	Hikmet Zübeyir	Zübeyir
	Aydın Zübeyir	Zübeyir
	Necdet Tahsin	Tahsin
	Hamdi Mehmet	Mehmet
	İbrahim Faik	Faik
	Sabiha Halil	Halil
		Çanakkale Ortaokulu
		Çanakkale Ortaokulu
		Bursa Kız Öğ. Ok.
		Çanakkale Ortaokulu
		Bursa Kız Öğ. Ok.
		Çanakkale Ortaokulu
		Çanakkale Ortaokulu
		Bilecik Ortaokulu
		Bilecik Ortaokulu
		Bilecik Ortaokulu
		Bursa Kız Öğ. Ok.

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NESRİ-
YAT MÜDÜRLÜĞÜNE HER HAFTA
PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR.
İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE
PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEBLİĞLER DERGİSİ

Cilt: 11

8 KASIM 1948

SAYI: 511

GENELGELER:TALİM VE TERBİYE
DAİRESİ

Sayı: 2-1008/11

2304

Köylerde ve şehirlerde uygulanacak olan ilk okul programı Millî Eğitim Müdürlüklerine ve bu yoldan bütün ilkokullara gönderilmiştir.

Bu program köy ve şehir bütün ilk okullarımızda müşterek olan eğitim ve öğretim ilkelerini ve öğrenim ünite ve konularını kapsamakta; bu ünite ve konuları çevreye göre uygulama işini öğretmene bırakmaktadır. Bölgeleri tabii, sosyal ve ekonomik şartlar bakımından türlü özellikler gösteren memleketimizde okulların sağ'am temelli bir eğitim ve öğretim sağlayabilmesi, yakın çevrenin gerçek izahıyla başlayabileceğinden bütün yurda şamil bir program ancak ana hatları kapsayabilir. Öğretimin çevreye göre uygulanması işi memleketimizde yeni bir şey değildir. Bundan önceki programlarla pedagojik yayımlar öğretmenlere bu bakımdan sağ'ıklar vermiş; Türk ilkokulunun bugünkü başarısını hazırlayan değerli öğretmenler bu bakımdan ileri tecrübeler kazanmışlar; çalışma planlarını hazırlarken kendilerini yalnız kitap ve programla sınırlı kabul etmeyip tabiat ve eşyaya bakarak öğretimlerini geniş ölçüde zenginleştirmişlerdir.

Öğretmenler konuları çevreye göre işleme faaliyetlerini yalnız başlarına yapabilecekleri gibi, il ve ilçe merkezlerinde okullar arası veya aynı okul içinde özel komisyonlar kurarak ünite ve konuların çevre ihtiyaçlarına göre uygulanması üzerinde görüş ve buluşlarını karşılıklı olarak tartışabilirler. Millî Eğitim Müdürlüğüyle ilköğretim müfettişlerinin, denetmenlerin ve gezici başöğretmenlerin programın çevreye göre uygulanması işini kontrol ederken bu hususta öğretmenlere rehber olmaları ve öğretmenleri birbirlerinin faaliyetlerinden haberdar edecek toplantılar hazırlamaları faydalıdır.

Programın başında millî eğitimin amaçları vardır. Bu amaçlardan bazılarının gerçekleştirilmesi işi ilk okuldaki daha ileri eğitim kurumlarının alanına girmekle beraber ilkokulda öğrenciler hem hemen bütün amaçların elde edilmesine yaracak küçük tecrübeleri yaşamak fırsatını bulacaklardır.

Programın "İlkokulun Eğitim ve Öğretim İlkeleri" bölümünde millî eğitimimizin amaçlarına varabilmek için takip edilecek yollar belirtilmiştir. Burada hakim olan esas, çocuğun bedence, ruha ve heyecanları bakımından normal gelişmesine ve demokratik bir çevre içinde etkin bir kişi olarak yetişmesine yardım etmektir.

"Ders Dağıtma Cetvelleri ve Açıklamaları" bölümünde haftalık ders saatları şehir ve köy için 26 saat olarak tesbit edilmiştir. Sınıf sayısına göre öğretmen sayısı az olan okullarda birleştirilen sınıfların idaresini, çeşitli şartlar altında mütalâa ederek gösteren genel örnek mahiyetindeki cetveler bu kısma eklenmiştir.

Programın ders konu ve üniteleri bölümünde her dersin başında verilmiş olan amaçlar ve pedagojik açıklamalar öğretim faaliyetinin başarı ile yürütülmesinde amil olacaktır. Bu itibarla, öğretmenlerin bütün hazırlıklarında ve çalışmalarında bu amaçları ve pedagojik açıklamaları gözönünde bulundurmaları gerekir.

Eğitim ve öğretim sırasında ilk okulun faydalanacağı araç ve gereçlerdeki noksanların okul bütçelerinin müsaadesi nisbetinde tamamlanmasına çalışılmalıdır. Bu hususta Okul-Aile Birliklerinin yardım ve müzaheretini sağlamak karşılıklı anlayışa dayanan sıkı bir işbirliği kurmakla mümkün olabilir.

Programın sonuna eklenen "Çocuk Gelişiminin Ana Çizgileri" cetveli, öğretmenin, büyümekte olan çocuğun her an değişen ilgilerini, ihtiyaçlarını ve özelliklerini tanımak için müşahadesini tahlil etmek ve eğitim ve öğretim çalışmalarını bu ihtiyaçları karşılayacak şekilde ayarlayabilmesini sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

İlkokullarımızda demokratik esaslara göre kurulmuş bulunan toplumsal hayat okul içi ve dışındaki öğrenci - öğretmen çalışma ve münasebetlerinin karşılıklı bir anlayış içinde yürütülmesine ve çocuklara düşünce'lerini serbestçe ifade etme hürriyetinin tanınmasına imkân vermektedir. Yeni program bu şartların tekâmülü nisbetinde başarı ile uygulanabilecek ve çocuklarımızın yeni hayat ihtiyaçlarına göre yetişmelerine yardım edecektir.

İlgililerin e'line geçtiği tarihten itibaren uygulanmaya başlanacak olan 1948 ilkokul programından edinmek isteyenler bunu 120 kuruş fiyatla Millî Eğitim Yayınlarından tedarik edebilirler.

Millî Eğitim Müdürlüklerinin, ilköğretim müfettiş ve denetmenlerinin başkanlıkları altında yer yer yapılacak toplantılarda bütün ilköğretim mensuplarının yeni ilkokul programını incelemeleri ve 1948-49 öğretim yılı çalışma planlarını bu programa göre ayarlamaları gerekir. Teftiş ve denetimle görevli bulunanların öğretmen ve eğitimcilerle yakından işbirliği yaparak program esaslarına göre çalışmalarını desteklemelerini önemle rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı
Tahsin Banguoğlu

K. Y.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 23/X/1948

Sayı: 82/14637

ÖZET:

"İnegöl" adlı eser h.

2305

İnegöl Ortaokulu Tarih Öğretmeni Turgut Can Mamas tarafında yayımlanan "İnegöl" adlı eserin, İnegöl ilçesindeki bütün okullar için, müraaat kitabı olarak kabulü uygun görülmüştür.

Yazarın yukarıda belirtilen adresinden 250 kuruş fiyatla temin edilebilecek olan bu kitabın ilgililere tavsiyesini rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı a.
R. Uzel

K. S.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 23/X/1948

Sayı: 81/14638

ÖZET:

"Anseptal" maddesinin tavsiyesi h.

2306

İstanbul'da Mecidiye Köyü Kervan Geçmez Sokak No. 6/4 kimyevi maddeleri imalâhanesi sahibi Kimyager Muhittin Eskin tarafından meydana getirilen "Anseptal" maddesinin, mikrop ve haşareleri öldürmekte müessir ve pis kokuları giderici vasıfta olduğu öğrenilmiştir.

Bütün iptidai maddelerinin yurt içinden sağlandığını bildiren "Anseptal" maddesinin yapıcısı, bu maddenin su ile ve %5 mahsul halinde kullanıldığını, 18-20 kiloluk tenekeler ve 200-225 kiloluk bidonlar içinde satışa konulduğunu bildirmektedir.

İhtiyaç halinde "Anseptal" maddesinin okul ve kurumlarımız tarafından kullanılmasının ilgililere tavsiyesi uygun görülmüştür.

Millî Eğitim Bakanı a.
R. Uzel

K. S.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 3/XI/1948
Sayı: 14992 **ÖZET:**
Karinca çocuk adlı eser h.
2307

Ahmet Halit Kitabevi tarafından yayımlanan "Karinca Çocuk" adlı kitap ilkokulların 4 ve 5 inci sınıf öğrencileri için faydalı görülmüştür.

"Ahmet Halit Kitabevi Ankara Caddesi 121 İstanbul adresinden 75 kuruş fiyatla temin edilebilecek olan bu eserin ilgililere tavsiyesini rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı a.
Müsteşar
B. Kadırgan

K. S.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 3/XI/1948
Sayı: 14993 **ÖZET:**
"Yiğitlik Buna Derler" adlı eser h.
2308

Türkiye Amerikan Bord Neşriyat Dairesi tarafından yayımlanan "Yiğitlik Buna Derler" adlı eser ilkokulların 5 inci sınıf öğrencileri ile ortaokulların 1. ve 2 inci sınıf öğrencileri için faydalı görülmüştür.

"Türkiye Amerikan Neşriyat Bord Dairesi Merkez Postahanesi Posta Kutusu No. 142 - İstanbul" adresinden 100 kuruş fiyatla temin edilebilecek olan bu kitabın ilgililere tavsiyesini rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı a.
Müsteşar
B. Kadırgan

K. S.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 3/XI/1948
Sayı: 14995 **ÖZET:**
Bugünkü dille Dedekorkut Masalları adlı eser h.
2309

Orhan Şaik Gökyay tarafından hazırlanarak Ahmet Halit Kitabevi tarafından yayımlanan Bugünkü dille Dedekorkut Masalları adlı eser ilkokulların 4 ve 5 inci sınıf öğrencileri için faydalı görülmüştür.

"Ahmet Halit Kitabevi-Ankara Caddesi 121 - İstanbul" adresinden 100 kuruş fiyatla temin edilebilecek olan bu eserin ilgililere tavsiyesini rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı a.
Müsteşar
B. Kadırgan

K. S.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 5 XI/1948
Sayı: 82/15100 **ÖZET:**
"İlkokula Temel Bilgiler" adlı broşürlerin 1-8 inci sayıları h.
2310

İstanbul'da Türkiye Yayınevi tarafından yayımlanan "İlkokula Temel Bilgiler" adlı eserin 1-8 inci broşürleri ilkokul öğrencileri için faydalı görülmüştür.

"Türkiye Yayınevi. Ankara Caddesi No. 34 - 38 - İstanbul" adresinden her biri 15 kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu kitapların ilgililere tavsiyesini rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı a.
Müsteşar
B. Kadırgan

İLÂNLAR:

23 ağustos 1948 tarih ve 500 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan kitap listesinde, ortaokullar için yardımcı kitap olarak kabul edilen "Türkçe ödevlerini nasıl yazayım I. II. III" adlı eser yayınevlerinden de tedarik edilebilir.

TAKDİRNAME ALANLAR:

Adana Kız Lisesi Müzik Öğretmeni Yusuf İzzet Arslan ve Bursa Kız Öğretmen Okulu Resim Öğretmeni Şahin Özgür görevlerinde üstün başarı gösterdiklerinden birer takdirname ile taltif edilmişlerdir.

HABERLER:

Tokat Erkek Orta Sanat Okulu "Enstitü" olarak adlandırılmıştır.

DÜZELTME:

25 ekim 1948 tarih ve 509 sayılı Tebliğler Dergisinin 104 üncü sayısında haberler sütununda yayımlanan 3 üncü maddenin Çanakkale, Lüleburgaz, Muğla Akşam Kız Sanat Okullarının bağımsız olarak yeni açıldıkları ve Eskişehir Akşam Kız Sanat Okulunun da bağımsız Akşam Kız Sanat Okulu halinde getirildiği şeklinde düzeltilmesini rica ederim.

MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR

T. C.

MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

TEBLİĞLER DERGİSİ

Cilt: 11

15 KASIM 1948

SAYI: 512

29/IX/1948

ÖZET:

GENELGELER:

TALİM VE TERBİYE
DAİRESİ
Sayı: 2-914

2311

1948 yaz ve güz dönemlerine mahsus olmak üzere Bakanlıkça tertip edilen Devlet Olgunluk ve Devlet ortaokul imtihanları ile Köy Enstitüleri bitirme imtihanları soruları toplu olarak aşağıya çıkarılmıştır. Bilgi edinilmesini rica ederim.

K. Y.

DEVLET OLGUNLUK İMTİHANI
Türkçe Kompozisyon Konusu
1948 yaz dönemi

Bir milletin fikir hayatının gelişmesinde gazetelerin rolü ve bu bakımdan gazetecilere düşen ödevlerin önemi üzerinde düşündüklerinizi bir makale halinde yazınız.

1948 güz dönemi

Okuduğunuz bir kitabın yazarını, türünü ve konusunu anlatarak bu kitap üzerindeki düşüncelerinizi belirtiniz.

TÜRKÇE SORULARI
Edebiyat Kolu
1948 yaz dönemi

Bizim tabii şiir ve inşamız taşra ahalisi ile İstanbul halkının avamı beyinde hâlâ durmaktadır. Bizim şiirimiz hani şairlerin na-mevzun diye be-zenmedikleri avam şarkıları ve taşralarda göğür şairleri arasında deyiş üleme ve kayabaşı tabir olunan nazımlardır... hele bir kere rağbet o cihete dönsün, az zamanda ne şairler ve kâtipler yetişir ki aklara hayret verir.

"İnşa: (burada) nesir, na-mevzun; vezinsiz"

Soru 1 — a) Yukardaki parçayı kendi dilinize göre türkçeleştirerek yazınız.

b) Ziya Paşa'nın bir makalesinden alınan bu yazıdaki fikirleri siz de benimsiyor musunuz, sebeplerini anlatarak açıklayınız.

c) Ziya Paşa kendi yazılarında burada verilen öğütlerle uymuş mudur, yoksa bu fikirlere aykırı düşünce ile hazırlanmış eserleri de var mıdır, açıklayınız.

d) Ziya Paşa'nın Tanzimat edebiyatındaki yeri ve önemi üzerinde bildiğinizi özetleyiniz. (Ziya Paşa'nın biyografisini yazmak gerekli değildir.)

Soru 2 — Tanzimat edebiyatımızda tiyatro türünün

ilk eser ve yazarlarıyla bu türün gelişmesi üzerinde bildiklerinizi özetleyiniz.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Yedi
Soru 2 — Üç

1948 güz dönemi

Halit Ziya'nın son yazdığı hikâyelerden bazıları "Hepsinden acı" unvanıyla bir cilt halinde çıktı.

Servet-i Fünun'da eskiyen ve çürüyen şey lisandır. Hakiki bir kabiliyet sahibi muharrir hangi zamanda hangi lisanla yazı yazmış olursa olsun, canlılığını muhafaza eder. Köhneleşen lisan atında fikir ve his tazeliği, varlığının aydınlıklarını etrafa serpmekten geri kalmaz. Halit Ziya lisanın bugünkü ilerleme ve sadeleşme konağına erişmek saadetini tattığı için işte değerini kaybetmeden bugünün akıncısı ile birleşmiş bulunuyor.

Sanatın ruhuna ve özüne taallük eden telâkkilerde eskilerle yeniler arasında bir fark görülüyor. Vakıta ortada birçok lâf var, fakat lâf kolay. Edebiyatı nazariyeler değil, eserler yapar. Eserlerle teyit ve tekit edilmeyen nazariyeler bir kuru lâf yığınından ibaret kalır. Bunun içindir ki kırk seneye yakın bir fasıla ile Halit Ziya edebiyat âleminde bugün hiç yabancı kalmıyor ve itiraf etmelidir ki hâlâ büyük bir usta olarak önümüzde duruyor.

Lisanda sadeliği pek teklifsizlik, bayağılık, âdilik ile müteradif telâkki edenlere Halit Ziya'nın yeni yazılarını okumalarını tavsiye ederim. Sadelikle kibarlığın, sanata yakışan vekar ve ciddiyetin nasıl uzlaşabileceği bir ders olarak Halit Ziya'nın üslûbunda tetkik edilmelidir.

Hüseyin Cahit Yalçın

Soru 1 — a) Bu parçada Hüseyin Cahit Yalçın, Halit Ziya'nın eserini hangi bakımdan inceliyor ve nasıl bir hükme varıyor? Halit Ziya'nın üslûbu hakkında düşündüklerinizi yazınız.

b) "Edebiyatı nazariyeler değil, eserler yapar" sözünden ne anlıyorsunuz, açıklayınız.

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR.
ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

Millî Eğitim Bakanı a.
Müsteşar
B. Kadırgan

Soru 2 — Tenkit türü üzerindeki bilginizi:

- a) Tenkidin tanımlanması ve iyi bir tenkit yazısının nasıl olması gerektiği,
b) Bu türün bizim edebiyatımızda gelişmesi, noktalarını ele alarak kısaca yazınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Altı
Soru 2 — Dört

Klasik Kol
1948 yaz dönemi

Cemiyet bir uzviyetse İki şey var: yurtla yuva
Ailedir hüceyresi Biz yuvayı genletirsek
Gönül tatlı bir cennetse Cennet olur bu gök
Eve bakar penceresi ova... Ziya Gökalp
Uzviyet = örgensellik, Hüceyre = hücrecik
Bu dünyada sevicecek

Soru 1 — a) Ziya Gökalp, hakkındaki bilginizden faydalanarak bu kıtanın mânasını ve burada geçen "yurt, yuva" tabirlerinden anladığınızı açıklayınız.

b) Yazarın bu çeşit didaktik şiirleri üzerinde düşündüklerinizi ve o devirde bunların yazılmasını gerektiren sebepleri belirtiniz.

c) Ziya Gökalp'ın fikir hayatımızdaki yeri ve önemi belirterek başlıca eserlerinden bildiklerinizi yazınız.

d) Bu dörtlüğün vezin, durak ve kafiyelerini bulunuz.

Soru 2 — Tanzimattan sonraki yeni edebiyatımızda hangi milletin sanat ve edebiyatının örnek tutulduğunu, bunun sebeplerini, batı edebiyatından etkilenen ilk yazarlarımızla bunların eserlerini kısaca yazınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Yedi
Soru 2 — Üç

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KANUNLAR VE TAVHİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

ANKARA — MİLLÎ EĞİTİM BASIMEVİ